

Ivana Janković,
Univerzitet u Nišu, Filozofski fakultet,
Departman za psihologiju

UDK 159.923.2: 316.66-055.1/.2

Jelisaveta Todorović,
Univerzitet u Nišu, Filozofski fakultet,
Departman za psihologiju

TRADICIONALNO SHVATANJE RODNIH ULOGA, SUBJEKTIVNO BLAGOSTANJE I SAMOPOŠTOVANJE

Cilj ovog rada je ispitati povezanost tradicionalnog shvatanja rodni uloga, subjektivnog blagostanja i samopoštovanja ispitanika iz Srbije, kao i ispitivanje razlika na ovim dimenzijama u odnosu na pol. Iz baterije PORPOS korišćena je namenski konstruisana skala za procenu tradicionalnog shvatanja rodni uloga, skraćena skala Subjektivnog blagostanja i skala Globalnog samopoštovanja. Uzorak je činilo 2225 ispitanika (43% muškog pola i 57% ženskog pola). Rezultati pokazuju da muškarci više prihvatanju tradicionalno shvatanje rodni uloga, a žene pokazuju pozitivniji stav prema životu i imaju veće samopoštovanje u odnosu na muškarce. U oba poduzorka postoje pozitivne i statistički značajne korelacije između samopoštovanja i kognitivne i afektivne komponente subjektivnog blagostanja. Na poduzorku muškaraca postoji negativna statistički značajna korelacija samo između tradicionalnog shvatanja rodni uloga i kognitivne dimenzije subjektivnog blagostanja, a na poduzorku žena sve ispitivane korelacije su negativne i statistički značajne. Rezultati govore da prihvatanje tradicionalne rodne uloga ima negativnije posledice za žene nego za muškarce. Prihvatanje tradicionalne ženske uloge povezano je sa nižim samopoštovanjem, manjim zadovoljstvom životom i snižavanjem pozitivnih emocija i raspoloženja, a povećavanjem negativnih, kao što su strah, ljutnja, depresija.

Ključne reči: rodne uloge, subjektivno blagostanje, samopoštovanje

A TRADITIONAL UNDERSTANDING OF GENDER ROLES, SUBJECTIVE WELL-BEING AND SELF-RESPECT

The aim of this paper is to study the connection among the traditional understanding of gender roles, subjective well-being and self-esteem of participants from Serbia, as well as to study the differences in these

dimensions in relation to gender. From the PORPOS battery, we used a scale specifically constructed for the evaluation of the traditional understanding of gender roles, a reduced scale of the Subjective well-being and the scale of Global self-esteem. The sample consisted of 2225 participants (43% males and 57% females). The results indicate that men are more accepting of the traditional understanding of gender roles, while women indicate a more positive attitude towards life and have greater self-esteem compared to men. Both sub-samples indicate more positive and statistically significant correlations between self-esteem and the cognitive and affective component of subjective well-being. The sub-sample of men indicates the existence of a negative statistically significant correlation only between the traditional understanding of gender roles and the cognitive dimension of subjective well-being, while for the sub-sample of women, all of the studied correlations are negative and statistically significant. The results indicate that acceptance of the traditional roles of women is associated with lower self-esteem, decreased sense of life satisfaction and a reduction in positive emotions and moods, and an increase in the negative ones, such as fear, anger, depression.

Keywords: gender roles, subjective well-being, self-esteem